



Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
DPS-I.055.13.2025

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Szanowna Pani,

działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją z dnia 5 września 2025 r. w sprawie renty socjalnej, ulgi rehabilitacyjnej i programów dla osób niepełnosprawnych, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Uzasadnienie

W dniu 5 września 2025 r. do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wpłynęła petycja, w której zwróciła się Pani z wnioskiem w sprawie urealnienia zasad rozliczeń podatkowych i kryteriów dochodowych wobec dorosłych osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym.

W pierwszej kolejności wyjaśniam, że jeśli chodzi o zmiany w zakresie zasad rozliczeń podatkowych, w tym ewentualnej zmiany kwoty dochodu uprawniającego do skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej to kwestia ta nie leży w gestii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zaznaczyć należy, że za kształt regulacji w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym zwolnień przedmiotowych odpowiada Ministerstwo Finansów. Organem właściwym w zakresie interpretacji oraz ewentualnej

zmiany przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych jest zatem Minister Finansów.

W zakresie pozostającym we właściwości Departamentu Pomocy Społecznej informuję, że zasady przyznawania renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej. Renta socjalna jest jednym ze świadczeń społecznych gwarantowanych przez państwo. Jest to świadczenie pieniężne przysługujące w związku z niezdolnością do pracy. Świadczenie to stanowi rodzaj pomocy finansowej państwa dla osób, które w młodym wieku doznały naruszenia sprawności organizmu i przez to utraciły szansę na samodzielne zarobkowanie.

Zgodnie z art. 6 ustawy o rencie socjalnej renta socjalna wynosi 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podwyższenia renty socjalnej dokonuje jednostka organizacyjna Zakładu lub organ emerytalno-rentowy. Podwyższenie renty socjalnej następuje z urzędu, a jeżeli wypłata renty została wstrzymana - po jej wznowieniu. Organem przyznającym i wypłacającym świadczenie jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Podkreślenia wymaga, że materia ustawy o rencie socjalnej nie jest określaniem mechanizmu waloryzacji renty.

Mając na uwadze powyższe oraz postulowane w treści petycji zmiany wyjaśniam, że w tutejszym Ministerstwie nie toczą się prace, które zmierzałyby do modyfikacji zasad waloryzacji renty socjalnej, czy też wprowadzenia zmian mających na celu ujednolicenie kryteriów pomiędzy systemem podatkowym a systemem pomocy społecznej.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że na gruncie ustawy o pomocy społecznej ustawodawca definiuje rodzinę jako osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące (art.6 pkt 14 ustawy). Istotnym jest tutaj fakt nie tylko wspólnego zamieszkiwania, ale również gospodarowania.

Przesłanki te bowiem muszą zostać spełnione łącznie, aby można było mówić o rodzinie w kontekście ustawy o pomocy społecznej. Natomiast w myśl art. 6 pkt 4 dochodem rodziny jest suma miesięcznych dochodów osób w rodzinie, z kolei zgodnie z pkt 3 dochód na osobę w rodzinie to dochód rodziny podzielony przez liczbę osób w rodzinie. Pod pojęciem dochodu zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej należy rozumieć wszystkie przychody bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, z wyłączeniem katalogu przychodów niepodlegających wliczeniu do dochodu, które zostały wymienione w ust. 4 i 4a tegoż artykułu. W przypadku korzystania ze świadczeń w ramach pomocy społecznej stosuje się ogólne reguły ustalania dochodu i składu rodziny określone we wspomnianym powyżej art. 6 pkt 14 oraz art. 8 ustawy o pomocy społecznej, a tym samym sposób ustalania składu rodziny i dochodu na podstawie innych przepisów nie ma wpływu na przepisy ustawy o pomocy społecznej.

Dodatkowo należy zauważyć, iż zgodnie z obowiązującą w systemie pomocy społecznej zasadą subsydiarności, pomoc społeczna wkracza dopiero w sytuacji gdy osoba/rodzina nie ma innych pozostałych możliwości zaspokojenia swoich niezbędnych potrzeb bytowych. Świadczenia z pomocy społecznej mają charakter uzupełniający i winny być przyznawane jedynie w sytuacji gdy uzyskiwane przez osobę świadczenia z innych systemów nadal nie są wystarczające.

Odnosnie możliwości uzyskania przez osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów, wsparcia, które jest dostępne w ramach resortowych programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, poniżej przedstawiam informacje przekazane przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Jednocześnie informuję, że kryterium dochodowe lub fakt korzystania przez osobę z niepełnosprawnością lub jej opiekuna ze świadczeń socjalnych, nie są uwzględniane w procedurze naboru uczestników do programów.

1. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych.

Głównym celem powyższych programów jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, których adresatami są osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wyżej wymienionymi orzeczeniami, a także dzieci do 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności. Udział w programach umożliwia osobom z niepełnosprawnościami skorzystanie z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystencji osobistej w ramach programów są świadczone nieodpłatnie.

2. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego -oraz Program „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych.

Głównym celem świadczonej w ramach powyższych programów usługi opieki wytchnieniowej jest odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami zaangażowanych na co dzień w sprawowanie opieki nad osobami niepełnosprawnymi, poprzez udzielenie im wsparcia w wykonywaniu codziennych obowiązków opiekuńczych i zapewnienie im w tym zakresie czasowego zastępstwa. Dzięki temu zyskują oni czas, który mogą wykorzystać zarówno na odpoczynek czy regenerację, jak i na załatwienie niezbędnych życiowych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej może również służyć zabezpieczeniu potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogą wykonywać swoich obowiązków. Adresatami programów są członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad, osobami posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z nim, a także nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością. Programy realizowane są w dwóch formach, tj. w formie usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością lub w innym miejscu wskazanym przez osobę z niepełnosprawnością lub jej opiekuna oraz w formie całodobowej opieki wytchnieniowej, która może być świadczona w miejscu zamieszkania uczestnika programu, w placówce zapewniającej opiekę osobom z niepełnosprawnościami lub w innym miejscu wskazanym przez uczestnika/osobę z niepełnosprawnością. Usługi opieki wytchnieniowej w ramach programów są świadczone nieodpłatnie.

3. Program „Centra opiekuńczo - mieszkalne”

Centra opiekuńczo-mieszkalne przeznaczone są dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z wyżej wymienionymi. Placówki te obok różnorodnych form wsparcia (m. in. w zakresie codziennych czynności, np. w przygotowywaniu i spożywaniu posiłków, w czynnościach higienicznych oraz w przemieszczaniu się), zapewniają osobom z niepełnosprawnościami możliwość niezależnego, samodzielneho i godnego funkcjonowania. Wspólny pobyt mieszkańców w Centrum pozytywnie wpływa na procesy uspołecznienia i nawiązywania relacji interpersonalnych oraz pozwala na podejmowanie przez osoby z niepełnosprawnościami aktywności na miarę posiadanego potencjału i zasobów. Stworzenie warunków w formie pobytu całodobowego lub dziennego jest szczególnie ważne dla tych osób z niepełnosprawnościami, które nie mogą korzystać z usług w innych ośrodkach wsparcia, a takiego wsparcia wymagają.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE poniżej przekazuję następujące informacje:

Tożsamość administratora i dane kontaktowe

Administratorem Pani/Pana danych osobowych przetwarzanych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej mający siedzibę w Warszawie (00-513), ul. Nowogrodzka 1/3/5.

Z administratorem danych można kontaktować się poprzez adres email: info@mriips.gov.pl, lub pisemnie na adres siedziby administratora.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych

W sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych prosimy o kontakt z Inspektorem Ochrony Danych drogą elektroniczną – adres email: iodo@mriips.gov.pl lub pisemnie na adres: ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa.

Cele przetwarzania i podstawa prawna przetwarzania

Przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze – w zakresie niezbędnym do prowadzonego postępowania administracyjnego.

Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Odbiorcy danych lub kategorie odbiorców danych

Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom upoważnionym do ich pozyskania

na podstawie przepisów prawa tj. m. in.:

- Instytucjom kontrolnym,
- Podmiotom lub osobom fizycznym występującym z wnioskiem o dostęp do informacji publicznej.

Administrator nie będzie przekazywał Pani/Pana danych osobowych do państwa trzeciego lub do organizacji międzynarodowej.

Okres przechowywania danych

Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do czasu wygaśnięcia obowiązku przechowywania tych danych wynikających z przepisów prawa.

Prawa podmiotów danych

Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do swoich danych osobowych, prawo do żądania ich sprostowania, do ograniczania przetwarzania tych danych oraz prawo do żądania ich usunięcia po upływie okresu, o którym mowa powyżej.

W trakcie przetwarzania Pani/Pana danych osobowych nie będzie dochodzić do zautomatyzowanego podejmowania decyzji, ani do profilowania.

Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego

Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, tel: 22 531-03-00.

Informacja o dobrowolności podania danych

Podanie przez Panią/Pana danych jest niezbędne i wynika z powyżej wskazanych przepisów prawa.